

HISTORIEK VAN DE LAURUS NOBILIS IN DE BRUGSE REGIO

De Brugse hofbouw kan bogen op een eeuwenoud verleden. De *Laurus Nobilis*, de specifieke hoofdcultuur van de Brugse bloemisten, is wereldbekend.

Reeds van in de zeventiende eeuw werd in de streek in en rond Brugge aan lauriercultuur gedaan. Onder het impuls van Mgr. Triest, die zelf een vermaarde verzameling bloemen en planten bezat in zijn kasteel "Belvédère" te Akkergem, werd er in het jaar 1651 te Brugge een vereniging gesticht van Bloemlievende Gheesten, die onder de bescherming werd gesteld van de Heilige Dorothea. Opmerkenswaard is het ook dat de St.-Dorotheagilde van de Bloemlievende Gheesten de oorspronkelijke stichting is van de Koninklijke Maatschappij voor Hofbouw en Fruitboomkunde te Brugge.

Oorspronkelijk was deze hofbouwvereniging geen vereniging van vakmensen, doch groepeerde zij uitsluitend liefhebbers van uitheemse en zeldzame bloemenplanten, dieerzich onderling toeverbonden, planten, waarvan zij door vermenigvuldiging verscheidene exemplaren gewonnen hadden, aan elkaar te verkopen en te ruilen. Deze liefhebbers waren aanvankelijk uitsluitend vooraanstaande en goeude personen, die in vele gevallen een tuinier met de verzorging van hun planten belastten.

Talrijke zonen van deze tuiniers, die hun vader bij het verzorgen van de planten behulpzaam waren geweest en hierdoor een zekere ervaring hadden opgedaan, vestigden zich later als zelfstandige bloemisten. Daarvan hebben wij twee typische voorbeelden uit Ruddervoorde. De heer *Jan Schrauwen* kwam uit Kalmthout en verzorgde de laurieren op het kasteel Piers de Nieuwburg. Samen met zijn zonen Jules en Alfons startte hij een eigen laurierbedrijf in Ruddervoorde. De heer *Leon Plovie* werkte op een kasteel in Noord-Frankrijk en startte nadien een eigen laurierkwekerij te Ruddervoorde.

De Koninklijke Maatschappij voor Hofbouw en Fruitboomkunde van Brugge is anno 1997 nog steeds in het bezit van de zorgvuldig bewaarde programma's met de namen van de deelnemers aan de jaarlijkse tuinbouwtentoonstellingen, die gedurende de jaren 1825 tot 1899 elk jaar gedurende drie dagen in de stadshallen en op de markt gehouden werden.

De oudstgekende bloemist te Brugge was de Heer *Anasthase Vincke*. Volgens onweerlegbare oorkonden was de grootvader van Anasthase Vincke, die in het jaar 1617 geboren werd, reeds bloemist en kweekte van toen af laurieren. Wel is niet met zekerheid geweten of deze Anasthase Vincke hij één of andere vooraanstaande familie tuinier was. Gezien de totstandgekomen liefhebberij van destijds mag dit echter als zekerheid aangenomen worden. De firma G. Vincke Dujardin was leverancier aan het Hof en werd meermalen bezocht door Z.M. Koning Leopold II. Na de start in de 17de eeuw was het echter pas vanaf de tweede helft van de negentiende eeuw dat de kweek van laurier een uitbreiding heeft genomen. Rond dat tijdstip werden in Brugge steeds meer bloemisterijen opgericht met als hoofdactiviteit de laurierteelt.

Na Brugge volgden de randgemeenten en nagenoeg over de hele provincie West-Vlaanderen werden er hier en daar plaatsen aangetroffen waar er aan lauriercultuur gedaan werd. Ook buiten Brugge werden kleinere centra gevormd, zoals bvb. te Oudenburg, Ruddervoorde en Oedelem.

De laurier moet als een zeer winstgevende of voorname cultuur bekend geweest zijn. Er werd niet alleen gekweekt door beroepsmensen, maar ook door tal van liefhebbers en gelegenheidskwekers, zoals brouwers, geneesheren, zonen van goeude landbouwers, ambtenaren, alsook door talrijke adellijke families, die met deze cultuur een bijverdienste beoogden. Van het einde van de negentiende eeuw af begint de export van de laurieren naar alle Europese landen op grote schaal en wordt deze plant als zeer voornaam beschouwd. In alle keizerlijke of koninklijke kringen, stelt de hoge adel het zeer op prijs, eveneens in het bezit te zijn van een verzameling laurieren, die in verscheidene vormen gekweekt waren.

Bloemisterijen werden opgericht met als hoofd-cultuur de laurier .Rond deze tijd floreerden toen wel 100 bedrijven die hele treinladingen naar het buitenland exporteerden. Vooral de tsaren in Rusland waren verzot op deze Vlaamse planten. Er werden exemplaren met een diameter van enkele meters naar het buitenland verstuurd.

De reeds verworven faam van de laurier en de steeds toenemende belangstelling voor deze plant waren vanzelfsprekend een aanmoediging om het aantal hofbouwbedrijven in het Brugse met het jaar te doen toenemen, wat dan ook het geval was vanaf de jaren 1870 tot 1900. Naast Gent stond Brugge hiermee

wereldbekend als hofbouwcentrum. Anno 1997 zijn er geen dertig kwekers meer over het hele land. Velen vielen weg, maar merkwaardig genoeg kwamen er in het laatste decennium toch nog enkele nieuwe bij. Een ander opmerkelijk gegeven is dat de familietraditie niet altijd meer in eer wordt gehouden. Nu reeds kan voorspeld worden dat binnen de eerste 10 à 20 jaar nog enkele familiebedrijven zullen verdwijnen.

Vermeldenswaard zijn toch een zestal families die van generatie op generatie reeds heel lang en tot op vandaag nog steeds met *Laurus Nobilis* verbonden zijn:

- de familie Leys sinds 1884
- de familie Lambert sinds 1895
- familie Van Eygen sinds 1895
- familie Schrauwen sinds 1895
- familie Coene sinds 1909
- de familie Van Hollebeke sinds 1912

Tentoonstelling op de Brugse Markt, rond de eeuwwisseling (19^e- 20ste)